Lieta Nr.C33397915
Lietvedības Nr.C0095-18/06

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

2018.gada 05.februārī, Bauskā,
Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā :
tiesnese I.Bogdanova,
ar sekretāri I.Morkvenu,
piedaloties prasītāja pārstāvei zvērinātai advokātei R.Keišai,
atbildētāja pārstāvim /valsts amatpersona/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2018.gada 22.janvārī Zaļā ielā 12, Bauskā, civillietu **Apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta"** prasībā pret **/pers. E/** ar trešo personu atbildētāja pusē "Swedbank Līzings" SIA par parāda un likumisko procentu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

Apdrošināšanas akciju sabiedrība "Balta", vienotais reģistrācijas Nr.40003049409, turpmāk – prasītājs, cēla prasību Jūrmalas pilsētas tiesā pret /pers. E/, personas kods /personas kods/, turpmāk – atbildētājs, par parāda un likumisko procentu piedziņu.

Civillieta tika nodota izskatīšanai Bauskas rajona tiesai saskaņā ar Civilprocesa likuma, turpmāk – CPL, 32.[1] pantu (l.l.94, 95).

Prasības pieteikumā un tā precizējumos (l.l.32-34) norādīts, ka 2009.gada 30.decembrī atbildētājs noslēdza sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumu (polise Nr.) par "Swedbank Līzings" SIA piederošo transportlīdzekli /LT marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, turpmāk arī – Transportlīdzeklis, apdrošināšanu.

2010.gada 23.februārī prasītājs reģistrēja apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu Nr. par 2010.gada 22.februārī notikušo ceļu satiksmes negadījumu, turpmāk arī – CSNg, kurā tika bojāts Transportlīdzeklis.

Saskaņā ar 2009.gada 30.decembrī starp prasītāju un atbildētāju savstarpēji noslēgtā apdrošināšanas līguma noteikumiem (sadaļā Īpašie noteikumi), iestājoties apdrošināšanas gadījumam, pirmtiesības uz apdrošināšanas atlīdzību neizpildīto kredītsaistību apmērā ir "Swedbank Līzings" SIA.

2010.gada 22.decembrī prasītājs kļūdaini izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā atbildētājam, samaksu veicot uz atbildētāja bankas kontu.

2011.gada 12.janvārī prasītājs vērsās pie atbildētāja ar pretenziju par nepamatoti izmaksātās naudas atgriešanu prasītājam.

Pēc "Swedbank Līzings" SIA pieprasījuma atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem prasītājs 2011.gada 18.augustā apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā par šo apdrošināšanas gadījumu izmaksāja "Swedbank Līzings" SIA.

Tādējādi, par vienu apdrošināšanas gadījumu atbilstoši līguma noteikumiem atlīdzība ir samaksāta divas reizes – 2011.gada 18.augustā "Swedbank Līzings" SIA un 2010.gada 22.decembrī kļūdaini izmaksāta atlīdzība atbildētājam.

Ievērojot to, ka apdrošināšanas atlīdzība atbildētājam ir izmaksāta nepamatoti, apdrošinātāja pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu apdrošinātājam (tā – prasības pieteikumā).

Prasītājs atsaucas uz Civillikuma, turpmāk – CL, 2391.pantu, kas noteic, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu. Kas no tā cietis zaudējumu, tas var prasīt, lai atdod viņam to, ar ko un par cik otrs iedzīvojies.

Atbildētājs, atsaucoties uz tiesvedību ar prasītāju saistībā ar citu, 2010.gada 28.februārī pieteikto apdrošināšanas gadījumu, nav veicis nepamatoti izmaksātās atlīdzības atmaksu.

2015.gada 12.maijā atbildētājam tika nosūtīta atkārtota pretenzija par nepamatoti samaksātās summas atmaksu un/vai savstarpēju prasījumu ieskaitu.

Prasītājs atsaucas uz CL 1756., 1759.,1765.pantiem, norādot, ka uz likuma pamata ir maksājami procenti par svešas naudas lietošanu.

Procenti aprēķināti par laika posmu no 2011.gada 12.janvāra (no pirmās pretenzijas par nepamatoti samaksātās naudas atmaksu nosūtīšanas brīža) līdz prasības iesniegšanai tiesā. Procentu aprēķins: 6 % gadā no pamatparāda summas 2352,80 *euro* – 141,1 *euro* (tā – prasības pieteikumā) gadā un/vai 11,76 *euro* mēnesī un/vai 0,38 *euro* dienā. Par laika posmu no 2011.gada 12.janvāra līdz 2015.gada 01.jūnijam, par 4 gadiem 4 mēnešiem 8 dienām procenti sastāda 614,75 *euro*.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītajam pamatparādu 2352,80 *euro* un likumiskos procentus 614,75 *euro*, kopsummā parādu **2967,55 *euro***, kā arī tiesāšanās izdevumus kopsummā 383,31 *euro*, tai skaitā, samaksāto valsts nodevu 327,39 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, izdevumus par zvērināta advokāta palīdzību 51,22 *euro*, un atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas par laika periodu no tiesas spriedumā noteiktā termiņa sprieduma labprātīgai izpildei līdz sprieduma faktiskajai izpildei.

Prasība ir pamatota uz Civillikuma 1., 2391., 1779., 1756., 1765., 1759.panta. Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumu Nr.2101.01 6.3.punktu,

2015.gada 15.septembrī tiesā tika saņemti atbildētāja paskaidrojumi (l.l.47), kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst. Atbildētājs atsaucās uz Civilprocesa likuma, turpmāk – CPL, 223.panta 3.punktu, saskaņā ar kuru tiesvedība izbeidzama, ja likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kas taisīts strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata. Paskaidrojumā norādīts, ka 2015.gada 21.aprīlī pieņemts Latvijas Austākās tiesas Senāta lēmums par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību, un līdz ar to likumīgā spēkā stājās Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 13.novembra spriedums civillietā Nr.C30626911 starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata. Minētās tiesvedības laikā prasītājs jau izteica argumentus, kurus tagad atkārtoti izdalījis kā atsevišķu prasību.

Sakarā ar to, ka tiesvedība izbeidzama, atbildētājs lūdz no prasītāja piedzīt par labu atbildētājam tiesas izdevumus par advokāta palīdzību 450 *euro*

apmērā.

Tiesas sēdē 2016.gada 11.oktobrī ar Rīgas rajona tiesas (Jūrmalas tiesu nams) lēmumu pēc prasītāja pārstāves lūguma lietā tika pieaicināta kā trešā persona atbildētāja pusē "Swedbank Līzings" SIA, vienotais reģistrācijas Nr.40003240524 (l.l.91).

Prasītāja pārstāve zvērināta advokāte Valsts amatpersona tiesas sēdē **2017.gada 22.martā** prasību uzturēja pilnā apmērā un iesniedza rakstveida paskaidrojumus (l.l.112-113), kuros norādīts, ka 2009.gada 30.decembrī atbildētājs noslēdza sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumu – polisi Nr.par "Swedbank Līzings" SIA piederošā Transportlīdzekļa apdrošināšanu. Saskaņā ar apdrošināšanas polises īpašajiem noteikumiem polises darbības laikā, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, pirmtiesības uz apdrošināšanas atlīdzību neizpildīto kredītsaistību apmērā ir "Swedbank Līzings" SIA.

2010.gada 22.februārī prasītājs reģistrēja apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu Nr.323769 par 2010.gada 22.februārī notikušo ceļu satiksmes negadījumu, kurā tika bojāts Transportlīdzeklis. 2010.gada 22.decembrī prasītājs kļūdaini izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā atbildētājam, samaksu veicot uz atbildētāja bankas kontu.

Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas atbildētājam tika saņemts "Swedbank Līzings" SIA pieprasījums saskaņā ar polises noteikumiem izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību trešajai personai. 2011.gada 18.augustā apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā par 2010.gada 22.februārī reģistrēto apdrošināšanas atlīdzības gadījumu tika izmaksāta "Swedbank Līzings" SIA. Pēc prasītāja rīcībā esošās informācijas 2011.gada 18.augustā "Swedbank Līzings" SIA samaksātā apdrošināšanas atlīdzība tika novirzīta atbildētāja ar līzingu saistīto neizpildīto saistību dzēšanai.

Tādējādi, par 2010.gada 22.februārī reģistrēto apdrošināšanas atlīdzības gadījumu apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā tika samaksāta divas reizes – 2010.gada 22.decembrī atbildētājam un 2011.gada 18.augustā "Swedbank Līzings" SIA.

2011.gada 12.janvārī prasītājs vērsās pie atbildētāja ar pretenziju par 2010.gada 22.decembrī nepamatoti izmaksātās naudas atgriešanu prasītājam. Saskaņā ar CL 2391.pantu nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķina. Kas no tā cietis zaudējumus, tas var prasīt, lai atdod atlīdzības atmaksu. Atbildētājs, atsaucoties uz tiesvedību ar prasītāju saistībā ar citu, 2010.gada 28.februārī pieteikto apdrošināšanas gadījumu, nav veicis nepamatoti izmaksātās atlīdzības atmaksu.

2015.gada 12.maijā atbildētājam tika nosūtīta atkārtota pretenzija par nepamatoti samaksātās summas atmaksu un/vai savstarpēju prasījumu ieskaitu.

Atbildētājs savu atteikumu atmaksāt prasītāja 2010.gada 22.decembrī kļūdaini izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā pamatojis ar apsvērumu, ka minētā naudas summa ir ieskaitīta polises darbības laikā notikušā otrā apdrošināšanas gadījuma ietvaros. Minētos apgalvojumus prasītājs uzskata par nepamatotiem un noraidāmiem sekojošu apsvērumu dēļ.

2010.gada 22.februārī "Swedbank Līzings" SIA piederošais Transportlīdzeklis, kuras lietotājs ir atbildētājs, iekļuva ceļu satiksmes negadījumā un tika bojāts. Transportlīdzekļa remontam tika aprēķināta un saskaņota atlīdzība Ls 1653,56 apmērā, kura kļūdaini ir izmaksāta divas reizes, 2010.gada 22.decembrī atbildētājam un 2011.gada 18.augustā "Swedbank Līzings" SIA.

Pēc pirmā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās Transportlīdzeklis remonta veikšanai tika nogādāts autoservisā, kur naktī uz 2010.gada 28.februāri tika ļaunprātīgi aizdedzināts un gājis bojā, līdz ar ko iestājās otrs apdrošināšanas gadījums.

2010.gada 01.martā prasītājs reģistrēja apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu Nr.par 2010.gada 28.februārī notikušo Transportlīdzekļa degšanu.

Izvērtējot pieteikto apdrošināšanas gadījumu, veicot zaudējumu apmēra noteikšanu, tika aprēķināta atlīdzība par bojāgājušo Transportlīdzekli Ls 1221,80 apmērā. Zaudējumu aprēķins tika pamatots ar sekojošu aprēķinu: tirgus vērtība Ls 3400, no kuras atskaitīts Ls 1653,56 (par bojājumiem, kuri radušies 2010.gada 22.februārī notikušā CSNg rezultātā) un paša risks bojāejas gadījumam 10% apmērā Ls 174,64, no kuras atskaitītas derīgās atliekas Ls 350 apmērā, kas palika atbildētāja īpašumā. Papildus tam, ievērojot to, ka atbildētājs nebija veicis polises prēmijas 2., 3., un 4.maksājumus par kopējo summu Ls 354,50, prasītājs atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem ieturēja tos no izmaksājamās atlīdzības.

Pēc augstāk norādītā aprēķina veikšanas prasītājs apdrošināšanas atlīdzību par otro apdrošināšanas gadījumu Ls 867,30 apmērā 2011.gada 17.janvārī pārskaitīja "Swedbank Līzings" SIA.

2011.gada 28.aprīlī "Swedbank Līzings" SIA, nepiekrītot prasītāja veiktajam aprēķinam, griezās tiesā ar prasību par neizmaksātās apdrošināšanas atlīdzības Ls 1949,20 apmērā piedziņu (civillieta Nr.C30626911). 2013.gada 28.martā ar Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmumu prasītājs SIA "Swedbank Līzings" civillietā ir aizstāts ar atbildētāju /pers. E/.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 13.novembra spriedumu prasība apmierināta daļēji, no prasītāja AAS „Balta" par labu atbildētājam /pers. E/ piedzīti zaudējumi Ls 1942,64 apmērā un tiesāšanās izdevumi Ls 497,07, kopsummā Ls 2421,71.

Pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, 2015.gada 25.maijā prasītājs spriedumu izpildīja un saskaņā ar tiesu izpildītāja rīkojumu samaksāja 4214,92 *euro* sprieduma izpildei.

Atbildētāja izteiktais apgalvojums, ka civillietā Nr.C306266911 risinātā strīda ietvaros un ar tiesas spriedumu noteiktās kompensācijas apmēra noteikšanā ir atrisināts arī jautājums par 2010.gada 22.decembrī atbildētājam nepamatoti pārskaitīto apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā, nav pamatots.

Nosakot otras apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apmēru civillietā strīdā par otro apdrošināšanas gadījumu, kura rezultātā gāja bojā Transportlīdzeklis, tika ņemts vērā, ka pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās 2010.gada 22.februārī Transportlīdzeklim CSNg rezultātā tika radīti bojājumi Ls 1653,56 apmērā, kas pilnā apmērā apdrošināšanas atlīdzības veidā ir atlīdzināti un par ko strīda nav. Tomēr, aprēķinot otrās apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tiesa civillietā Nr.C306266911, veicot aprēķinu apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai Transportlīdzekļa bojāejas gadījumā, Transportlīdzekļa sākotnējās vērtības samazinājumā iekļāva par pirmo apdrošināšanas gadījumu samaksāto apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā, nevis dubultā apmērā.

Tādējādi, pieteiktais prasījums par nepamatoti samaksātas apdrošināšanas atlīdzības apmaksu Ls 1653,56 apmērā jeb 2967,55 *euro* (tā – paskaidrojumā) ir pamatots un apmierināms.

Papildus rakstveida paskaidrojumiem prasītāja pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka Rīgas apgabaltiesa, apmierinot atbildētāja prasību 2013.gada 13.novembrī, norādīja, ka pušu starpā nav strīda par faktu, ka Transportlīdzekļa bojāejas gadījumā kopējā apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksāta atbildētājam Ls 1571,80 apmērā, kas ir aprēķināta sekojoši: prasītājs Transportlīdzekļa sākuma vērtību noteica Ls 3400, no kuras atrēķināti apdrošināšanas atlīdzība par pirmo apdrošināšanas gadījumu Ls 1653,56 un pašrisks 10 % Ls 174,64, rezultātā atlīdzība par otro apdrošināšanas gadījumu ir Ls 1571,80. Šī summa netika izmaksāta pilnībā, jo no tās tika atņemti Ls 350 par Transportlīdzekļa paliekām un vēl Ls 354,50 par trīs maksājumiem, kurus atbildētājs nebija veicis saskaņā ar polisi. Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, atbildētājam par polisi bija jāsamaksā četros maksājumus. Atbildētājs veicis tikai vienu maksājumu. Saskaņā ar līguma noteikumiem šī summa ir atrēķināma no apdrošināšanas atlīdzības. Tādēļ lietas materiāliem ir pievienots maksājuma uzdevums par apdrošināšanas atlīdzības Ls 867,30 samaksu "Swedbank Līzings" SIA. Rīgas apgabaltiesa, izskatot strīdu par otro apdrošināšanas gadījumu, noteica, ka par pirmo apdrošināšanas gadījumu par summu Ls 1653,56 strīda nav, ka tas ir izmaksāts un tas ir

dzēsts.

Transportlīdzeklis uz polises noslēgšanas brīdi ir "Swedbank Līzings" SIA īpašumā, un īpašie polises noteikumi, paredz, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošināšanas atlīdzības izmaksu var novirzīt atbildētājam ar "Swedbank Līzings" SIA rakstveida atļauju. Fiziski apdrošināšanas līgumu slēdz atbildētājs kā viena līguma puse, jo viņš ir transportlīdzekļa lietotājs, "Swedbank Līzings" SIA ir labuma guvējs.

Maksājuma uzdevums par Ls 1653,56 samaksu Rīgas apgabaltiesas spriedumā nav minēts ar konkrētu numuru. Aprēķinot atlīdzību par otro apdrošināšanas gadījumu, no Transportlīdzekļa sākotnējās vērtības tika atrēķināta summa, kura tika izmaksāta "Swedbank Līzings" SIA saskaņā ar polises noteikumiem Ls 1653,56 apmērā par Transportlīdzekļa bojājumiem. Rīgas apgabaltiesa, sākot aprēķināt otrajā gadījumā izmaksājamo kompensāciju, ir norādījusi, ka pušu starpā nav strīda par faktu, ka Transportlīdzekļa bojāejas rezultātā apdrošinātājs ir izmaksājis "Swedbank Līzings" SIA apdrošināšanas atlīdzību Ls 1571,80. Uz prasības celšanas brīdi "Swedbank Līzings" SIA bija prasītājs, un nav šaubu, ka runa ir par "Swedbank Līzings" SIA izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību. Tieši šī iemesla dēļ ir nepieciešams "Swedbank Līzings" SIA paskaidrojums.

Par pirmo apdrošināšanas gadījumu, kas notika un tika pieteikts prasītājam 2010.gada 22.februārī saistībā ar Transportlīdzekļa bojājumiem, atlīdzības pieteikumu parakstījusi /pers. K/, kura vadīja Transportlīdzekli un lūdza atlīdzību izmaksāt ar pārskaitījumu atbildētājam. Tieši uz šī pieteikuma pamata prasītājs konstatēja, ka Transportlīdzekli vadīja /pers. K/, pēc tam atbildētājs arī rakstīja iesniegumu, kas nav pievienots lietai. Par šo pirmo apdrošināšanas gadījumu apdrošināšanas atlīdzība aprēķināta Ls 1653,56 apmērā. Prasītājs izmaksāja šo apdrošināšanas atlīdzību uz /pers. K/ atlīdzības pieteikuma pamata un papildus uz atbildētāja iesnieguma pamata.

"Swedbank Līzings" SIA par pirmo apdrošināšanas gadījumu prasītājam pieteicās 2011.gada vasarā, un, pamatojoties uz šo atlīdzības pieteikumu, 2011.gada 18.augustā tika veikts pārskaitījums par 2010.gada 22.februāra gadījumu.

Prasītāja lēmums tika pieņemts pirms izmaksas, un 2010.gada 22.decembrī tika izmaksāti Ls 1653,56. Kļūdaini tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība tieši atbildētājam, un ir jāiesniedz šis lēmums par izmaksu. Par otro apdrošināšanas gadījumu prasītāja pārstāve nezina, kurš iesniedza pieteikumu, jo viņai nav pieeja šiem pieteikumiem. Abas apdrošināšanas lietas ir reģistrētas atsevišķi. Apdrošināšanas gadījumu par Transportlīdzekļa bojāeju pieteica tieši atbildētājs. Jau pēc prasības celšanas prasītājs vērsās pie "Swedbank Līzings" SIA, lai trešā persona sniedz apliecinājumu, kur tika novirzīta pirmā apdrošināšanas atlīdzība, bet prasītājs ir saņēmis tikai neoficiālas atbildes elektroniski.

Strīds otrās apdrošināšanas lietas ietvaros radās par Transportlīdzekļa sākotnējas vērtības noteikšanu. "Swedbank Līzings" SIA ieskatā nebija pamata samazināt sākotnējo Transportlīdzekļa vērtību, kura tika noteikta Ls 6200 uz līguma noslēgšanas brīdi. Savukārt, prasītāja speciālisti aprēķināja, ka pēc CSNg Transportlīdzekļa vērtība samazinājās un nosakāma Ls 3400 apmērā. Prasītāja ieskatā abi apdrošināšanas izmaksas gadījumi ir divi pastāvīgi prasījumi, divas apdrošināšanas lietas, pamatojoties uz vienu polisi, otrā apdrošināšanas gadījuma ietvaros tika vērtēts pirmais gadījums, jo samazinājās summa. Tas attiecas otro gadījumu, cik vēl izmaksājama atlīdzība, lai noteiktu Transportlīdzekļa vērtību.

Rīgas apgabaltiesas spriedumā nebija jāvērtē, vai par pirmo apdrošināšanas gadījumu ir faktiski samaksāts, vai nav. Bija svarīgs Transportlīdzekļa sākotnējās vērtības samazinājums sakarā ar bojājumiem 2010.gada 22.februārī notikušajā CSNg. "Swedbank Līzings" SIA cēla prasību pret prasītāju par otro apdrošināšanas gadījumu.

Prasītājs pieprasīja no atbildētāja atpakaļ izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību, jo "Swedbank Līzings" SIA pieprasīja izmaksāt atlīdzību. Kad tieši "Swedbank Līzings" SIA pieprasīja šo atlīdzību, prasītāja pārstāve nezina, domā, ka bija saņemta "Swedbank Līzings" SIA pretenzija.

2011.gada 12.janvārī bija pirmais pieprasījums atbildētājam, un atbildētājs ir atbildējis uz šo pretenziju. Pēc 2011.gada janvāra ir bijuši vismaz trīs atgādinājumi, tajā skaitā, prasītāja pārstāves rakstīta pretenzija 2015.gada 12.maijā. Starpposmā ir vismaz trīs pretenzijas. Abas datētas ar 2012.gada martu. Pierādījumi par pretenziju izsniegšanu, nosūtīšanu nav.

Prasība pamatota uz CL 2391.pantu par netaisnu iedzīvošanos. Īpašajos noteikumos ir paredzēta kārtība, kam ir jāizmaksā apdrošināšanas atlīdzība. Prasītājs pieprasīja atlīdzības atgriešanu, un atlīdzības neatgriešanu prasītājs uzskatīja par netaisnu iedzīvošanos. Ja nauda pārskaitīta nepamatoti, tad tāpat tā ir apdrošināšanas atlīdzība, un, ja atbildētājam prasa to atpakaļ, tad ir jāatdod. Prasītāja ieskatā nauda ir atvietojams līdzeklis, līdz ar to nauda jāatdod jebkurā gadījumā. Zinot, ka "Swedbank Līzings" SIA bija tiesības saņemt atlīdzību, prasītājs uzskata, ka nepamatoti samaksātā nauda atbildētājam bija jāatdod. Prasītāja pārstāve lūdza atlikt lietas izskatīšanu, lai iesniegtu papildus pierādījumus.

Atbildētāja pārstāvis zvērināts advokāts Valsts amatpersona tiesas sēdē **2017.gada 22.martā** prasību neatzina, paskaidroja, ka atbildētājs uzskata, ka šī prasība tiek celta atkārtoti, par tiem pašiem apstākļiem un pamatiem un starp tām pašām pusēm lietā, kur ir spēkā stājies spriedums. Austākās tiesas 2008.gada 09.janvārī spriedumā lietā Nr.SKC-141 tiesa skatījusi jautājumu par atkārtotu lietas skatīšanu, un norādījusi, ka prasība satur divus elementus – prasības pamatu, kas veido prasības būtību, un apstākļus, ar kādiem prasība pamatota. Šajā lietā ir tas pats pamats, tās pašas puses un tie paši apstākļi, par ko jau ir spēkā stājies spriedums. Kad skatīja lietas būtību, tika ņemts vērā, ka atbildētājs ir saņēmis šo summu, ko prasītājs mēģina tagad atprasīt. Tagad prasītājs mēģina to izlabot, apgalvojot, ka šāda pati summa ir tikusi izmaksāta trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā uz cesijas līguma pamata "Swedbank Līzings" SIA bija aizstāta ar atbildētāju. Minētajā tiesas sēdē prasītāja AAS „Balta" pārstāvis necēla iebildumus, nesniedza nekādus paskaidrojumus, ka būtu divkārši izmaksāta viena un tā pati summa, piekrita cesijas līguma noteikumiem. Atbildētājs, kad slēdza cesijas līgumu, trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA izmaksāja pilnu Transportlīdzekļa summu un tikai tad noslēdza cesijas līgumu, un viņam pārgāja visas tiesības prasīt visas summas par Transportlīdzekli no prasītāja. Nav saskatāma atbildētāja vaina, ka viņš šo naudu piedzina. Lai piedzītu atlīdzinājumu, jābūt trīs elementiem – nodarītam kaitējumam, prettiesiskai darbībai, cēloniskām sakarībām. Šajā gadījumā, ja nauda tika piedzīta uz sprieduma pamata un izpildu raksta, tad nav nelikumīga pamata. Prasītājam bija vai nu jālūdz atjaunot lietas izskatīšanu, ja varēja pamatot, kāpēc nebija zināmi kādi fakti, kad lietu izskatīja, jeb arī vajadzēja celt prasību pret trešo personu "Swedbank Līzings" SIA, jeb arī norādīt divus atbildētājus. Atbildētājs labprātīgi un godprātīgi samaksāja visu naudas summu trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA, noslēdza cesijas līgumu, bija tiesas spriedums un uz tā pamata piedzina to naudu. Atbildētājs noslēdza apdrošināšanas līgumu un trešā persona "Swedbank Līzings" SIA ir labuma guvējs. Atbildētājs par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu lēmumu nav saņēmis, saņēma tikai naudas summu Ls 1653,56. Ceļot prasību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, trešās personas "Swedbank Līzings" SIA pārstāvis ierēķināja summu Ls 1653,56 kā izmaksātu, un to vairs neprasīja. Atbildētāja pārstāvis nezina, vai atbildētājs saņēmis 2011.gada 12.janvāra pretenziju. Pēc 2011.gada janvāra atbildētājs no prasītāja neko papildus nav saņēmis. Cesija attiecas uz abiem gadījumiem, jo apdrošināšanas līgums ir viens un cesija notikusi šī viena apdrošināšanas līguma ietvaros.

Trešās personas "Swedbank Līzings" SIA pārstāvis uz tiesas sēdi 2017.gada 22.martā neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja. Trešajai personai par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots likumā noteiktā kārtībā ar tiesas pavēsti parastā pasta sūtījumā, kas nosūtīta uz trešās personas juridisko adresi.

Prasītāja pārstāve zvērināta advokāte Valsts amatpersona tiesas sēdē **2018.gada 22.janvārī** prasību uzturēja pilnībā, iesniedza rakstveida paskaidrojumus (l.l.174-177), kuros papildus pie iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem norāda, ka precizē sekojošos apstākļus.

2009.gada 30.decembrī noslēgtā sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līguma (polise Nr.80344864) puse ir atbildētājs /pers. E/, bet "Swedbank Līzings" SIA ir apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs.

Saskaņā ar izziņā par ceļa satiksmes gadījumu norādīto informāciju Transportlīdzekli 2010.gada 22.februārī CSNg brīdī vadīja /pers. K/, personas kods /personas kods/, kura arī bija iesniegusi 2010.gada 23.februārī apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu par minēto gadījumu, pieteikumā lūdzot zaudējumu atlīdzību izmaksāt atbildētājam uz "Swedbank" AS bankas kontu Nr.LV82HABA0551014087597.

2010.gada 21.decembrī prasītājs nosūtīja paziņojumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu atbildētājam, informējot, ka 2010.gada 17.decembrī prasītājs ir pieņēmis lēmumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekli. Apdrošināšanas atlīdzības summa pēc eksperta aprēķina Ls 1653,56. Izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56.

Prasītāja 2010.gada 17.decembra lēmums par apdrošināšanas atlīdzības par Transportlīdzekli izmaksu ir pamatots. 2010.gada 22.decembrī prasītājs kļūdaini izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā atbildētājam, samaksu veicot uz atbildētāja bankas kontu.

Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas atbildētājam tika saņemts "Swedbank Līzings" SIA pieprasījums prasītājam saskaņā ar polises noteikumiem izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību "Swedbank Līzings" SIA. 2011.gada 18.augustā apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā par 2010.gada 22.februārī reģistrēto apdrošināšanas atlīdzības gadījumu (ceļu satiksmes negadījumu) tika izmaksāta "Swedbank Līzings" SIA.

2010.gada 21.decembrī prasītājs nosūtīja paziņojumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu atbildētājam /pers. E/, informējot, ka 2010.gada 21.decembrī prasītājs ir pieņēmis lēmumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekli (automašīnas bojāejas gadījums). Apdrošināšanas atlīdzības summa Ls 3400, no kuras atskaitīts: Ls 1653,56 (par Transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies 2010.gada 22.februārī notikušajā CSNg) un pašrisks bojāejas gadījumam 10 % apmērā (Ls 174,64). Vienlaicīgi norādīts, ka gadījumā, ja polise nav pilnībā apmaksāta, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības, veicot pārskaitījumu, tiks ieturēti nesamaksātie polises maksājumi, kā arī noteikta Transportlīdzekļa derīgo atlieku vērtība Ls 350, kura, ja atbildētājs vēlas paturēt atliekas, tiks atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības summas.

2011.gada 13.janvārī prasītājs nosūtīja "Swedbank Līzings" SIA vēstuli, ar kuru informēja Transportlīdzekļa īpašnieku, ka apdrošināšanas atlīdzība ir aprēķināta Ls 1571,80 apmērā. Vēstulē ir norādīts apdrošināšanas atlīdzības aprēķins: noteiktā eksperta pirmsavārijas vērtība negadījuma brīdī – Ls 3400, no kuras atskaitīts Ls 1653,56 (par Transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies 2010.gada 22.februārī notikušajā CSNg) un pašrisks bojāejas gadījumam 10% apmērā (Ls 174,64). Vienlaicīgi norādīts, ka gadījumā, ja polise nav pilnībā apmaksāta, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības, veicot pārskaitījumu, tiks ieturēti nesamaksātie polises maksājumi. Ievērojot to, ka Transportlīdzekļa turētājs, tas ir, atbildētājs, vēlas Transportlīdzekļa derīgās atliekas, kuru vērtība noteikta Ls 350, paturēt savā īpašumā, tika pieprasīta rakstiska piekrišana par derīgo atlieku vērtības atskaitīšanu no aprēķinātās atlīdzības.

Atbildētājs nebija veicis apdrošināšanas polises prēmijas 2.maksājumu Ls 118,17; 3.maksājumu Ls 118,17 un 4.maksājumu Ls 118,16, par kopējo summu Ls 354,50. Tādējādi, prasītājs, atbilstoši līguma noteikumiem, ieturēja tos no izmaksājamās atlīdzības un "Swedbank Līzings" SIA tika pārskaitīti Ls 867,30.

2011.gada 28.aprīlī "Swedbank Līzings" SIA cēla tiesā prasību pret prasītāju, lūdzot piedzīt nesamaksāto apdrošināšanas atlīdzību Ls 1949,20 apmērā. Strīds par apdrošināšanas atlīdzības apmēru pastāv, jo prasītājs AAS „Balta" noteicis Transportlīdzekļa vērtību negadījuma brīdī Ls 3400, savukārt, atbildētāja ieskatā, aprēķinot apdrošināšanas vērtību, Transportlīdzekļa vērtība ir nosakāma Ls 6200.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 13.novembra spriedumu civillietā Nr.C30626911 apmierināta atbildētāja /pers. E/ prasība un no prasītāja piedzīti zaudējumi Ls 1942,64 apmērā. Tiesas spriedumā zaudējumu aprēķins Ls 1942,64 apmērā pamatots ar sekojošu aprēķinu: Transportlīdzekļa vērtība ir Ls 6200, no minētās summas atskaitāmi: 1) 10 % pašrisks — Ls 620, 2) Transportlīdzekļa atliekas Ls 350 vērtībā, 3) Transportlīdzekļa vērtības samazinājums (par Transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies 2010.gada 22.februārī notikušajā CSNg) Ls 1653,56, 4) par otro apdrošināšanas gadījumu jau izmaksātā apdrošināšanas summa (par automašīnas bojājumiem, kas radušies 2010.gada 28.februārī, Transportlīdzeklim ejot bojā) Ls 1571,80.

Atbildētājam tika nosūtītas sekojošās pretenzijas: 2011.gada 12.janvārī nosūtīta pretenzija par nepamatoti izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Nr.40520-01.2/2/11 A323769; SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2013.gada 25.marta paziņojums par zaudējumu atmaksu Ls 1665,56 (prasītāja pilnvarojums SIA "Julianus Inkasso Latvija" pievienots civillietas materiāliem); SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2013.gada 07.maija paziņojums par zaudējumu Ls 1665,56 atmaksu; prasītāja pārstāves /pers. C/ 2015.gada 12.maija pretenzija par zaudējumu Ls 1665,56 samaksu un/vai prasījumu savstarpēju ieskaitu.

Prasītājs bez jebkāda pamata 2010.gada 22.decembrī kļūdaini izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā atbildētājam, samaksu veicot uz atbildētāja bankas kontu. Ievērojot to, ka 2010.gada 22.decembrī bez tiesiska pamata samaksātie naudas līdzekļi nav realizēti apdrošināšanas atlīdzības samaksas mērķim, nepastāv pamats piemērot speciālās tiesību normas, kuras reglamentē apdrošināšanas tiesības, bet ir piemērojami Civillikuma noteikumi. CL 2391.panta noteikumi par netaisnu iedzīvošanos attiecas uz gadījumiem, kad nav ne delikta, nav līguma pārkāpuma un nav ieguvēja vainojas uzvedības. Prasītājs, kura mantas apmērs iedzīvošanās dēļ ir samazinājies, var prasīt no atbildētāja to, ar ko atbildētājs tam par ļaunu un uz tā rēķina ir iedzīvojies. Prasītājam ir jāpierāda, ka iedzīvošanās ir notikusi uz viņa rēķina un nav tiesiska pamata, kas attaisnotu prasījuma priekšmeta atrašanos atbildētājas mantā. Atbildētājam nav tiesiska pamata paturēt no prasītāja saņemtos naudas līdzekļus.

Prasītāja pārstāve uzskata, ka atbildētāja netaisnas iedzīvošanās fakts ir pierādīts, līdz ar to no atbildētāja piedzenami nepamatoti samaksātie naudas līdzekļi Ls 1653,56 jeb 2352,80 *euro* apmērā, papildus maksājot procentus.

Papildus rakstveida paskaidrojumiem prasītāja pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka prasītājs kā apdrošināšanas kompānija nepieņem lēmumu par izmaksu personai, lēmums tiek pieņemts par to, izmaksāt naudas summu vai neizmaksāt. Lēmums ir paziņots atbildētājam, bet lēmumā nav norādīts, ka šī summa ir izmaksājama atbildētājam, tā ir būtiska atšķirība, kur sāk rasties nesaprašanās. Lēmums nav pieņemts par to, ka naudas summa ir izmaksājama atbildētājam, ir pieļauta tehniska kļūda. Prasītāja darbinieks nepārliecinājās par to, ka šī ir polise, uz kuru attiecas speciālie noteikumi, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, naudas summa ir izmaksājama trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA. 2010.gada 17.decembrī tika pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, apmierinot faktiskās automašīnas vadītājas iesniegto pieteikumu par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Veiktais maksājums ir kļūdains. "Swedbank Līzings" SIA izteica iebildumus, bet netika iegūti nekādi citi rakstveida pierādījumi par izteiktajiem iebildumiem, kā tikai elektroniskā pasta sarakste. Iebildumi tika celti pirms tika cedētas prasījuma tiesības atbildētājam. Tas arī bija tas iemesls, kādēļ 2011.gada 18.augustā tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA. Prasītāja 2010.gada 17.decembra lēmums bija par pamatu atlīdzības izmaksai par pirmo apdrošināšanas gadījumu. Pirmajā apdrošināšanas gadījumā par Transportlīdzekļa bojājumu lēmums nav par izmaksu kādai personai, bet izmaksa atbildētājam bija darbinieku kļūda. Otrajā apdrošināšanas gadījumā pieteikums ir saņemts elektroniski, prasītāja darbinieki ir pārbaudījuši un konstatējuši, kam ir novirzāma naudas summa, jo apdrošināšanā katrs apdrošināšanas gadījums tiek skatīts atsevišķi. Šādi lēmumi ir elektroniski prasītāja sistēmā, tie nav papīra formātā. Lēmums ir par pieteikuma apmierināšanu un ir norādīta summa. Prasītāja vēstuli sastāda tehniskais darbinieks. Ir pilnīgi skaidrs, ka naudas līdzekļi ir novirzīti atbildētājam nepamatoti, pie kam, ja šie naudas līdzekļi ir samaksāti bez tiesiska pamata, proti, nav novirzīti tam mērķim, kam tie ir paredzēti, tad nav piemērojamas Apdrošināšanas likuma normas, bet Civillikuma normas, līdz ar to noilgums nav iestājies. Maksājums atbildētājam ir veikts bez tiesiska pamata. Šie divi apdrošināšanas gadījumi netiek skatīti kopsakarā, tie ir savstarpēji

nesaistīti attiecībā par izpildījumu. Otrā apdrošināšanas gadījuma ietvaros tiek vērtēta un noteikta Transportlīdzekļa vērtība, nevis fakts, kurai personai – atbildētājam vai trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA ir izmaksāta atlīdzība par pirmo apdrošināšanas gadījumu. Rīgas apgabaltiesas spriedums ir taisīts 2013.gada 13.novembrī, kad prasītājs jau ir samaksājis trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA. Otrkārt, šajā spriedumā netiek ņemts vērā, kam tā nauda ir tikusi samaksāta. Prasītājs necēla iebildumus tiesā, jo tika izskatīts otrais apdrošināšanas gadījums. Prasītājs nesaskatīja nepieciešamību šos abus apdrošināšanas gadījumus saistīt kopā un celt pretprasību par šo summu ieskaitu, jo tikai tajā brīdī, kad tiesa nospriestu par piedzenamo summu, tad rastos prasījums par ieskaitu.

Prasītājs uzskata, ka nokavējums sākas no atprasījuma brīža saskaņā ar CL 1756. un 1759.pantu. Bez tiesiska pamata naudai nonākot atbildētāja kontā, tā ir sveša nauda, un tas ir pamats nokavējuma procentu samaksai. Prasītājs uzskata, ka tā nav apdrošināšanas atlīdzība, kas izmaksāta pēc polises, tā ir kļūdaina nauda, kas ieskaitīta atbildētājam. Pēc polises pienākošā apdrošināšanas atlīdzība tika ieskaitīta trešajai personai.

Atbildētāja pārstāvis /valsts amatpersona/ tiesas sēdē **2018.gada 22.janvārī** prasību neatzina, papildus iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem paskaidroja, ka atbildētājs nekad nav veicis nekādas neatļautas darbības. 2011.gada 20.aprīlī, kad tika sastādīts "Swedbank Līzings" SIA prasības pieteikums pirmajā lietā, tajā tika norādīts, ka jau ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56. Līdz 2013.gada 28.martam minētajā lietā "Swedbank Līzings" SIA bija prasītājs. 2013.gada 08.janvārī tika noslēgts cesijas līgums starp atbildētāju /pers. E/ un "Swedbank Līzings" SIA, ar kuru visas prasījuma tiesības pret AAS „Balta" pārgāja pie atbildētāja. Cesijas līgumā tika noteikts, ka, ja kādas summas cedents saņems, tad tūlīt tiks ziņots cesionāram /pers. E/. 2013.gada 28.martā bija tiesas sēde, kurā tika skatīts jautājums par cesiju, uz to brīdi iebildumu prasītājam AAS „Balta" nebija. Par izmaksātajām naudas summām nekādas pretenzijas netika celtas, ka atlīdzība tika izmaksāta divreiz. Aprēķinā un pirmās instances tiesas spriedumā ir norādīts, ka atbildētājs /pers. E/ jau ir saņēmis Ls 1653,56. Pirmās instances tiesas spriedumā šī summa ir ņemta vērā. Tātad, ir ņemts vērā, ka atbildētājs /pers. E/ ir saņēmis Ls 1653,56, un tādēļ ir tāds atlikums apdrošināšanas atlīdzībai. Prasītājs AAS „Balta" necēla nekādas pretenzijas par to, ka šī būtu jau dubulta samaksa, par to, ka nauda ir samaksāta vēl kādam. AAS „Balta" 2014.gada 15.maijā iesniedza minētajā lietā apelācijas sūdzību, kurā netiek minēts par dubultām samaksām, netiek runāts par to, ka ir samaksātas nepamatotas summas, tiek runāts tikai par Transportlīdzekļa vērtēšanu. Būtība bija tāda, ka apdrošinātājs novērtēja Transportlīdzekli par Ls 3400, bet atbildētājs /pers. E/ prasīja visu summu Ls 6200. Tiesas protokolā var redzēt, ka tiesa ir jautājusi, vai ir strīds par Ls 1653,56, ka šī nauda ir izmaksāta /pers. E/. Atbilde bija, ka strīda nav. Rīgas apgabaltiesa savā sprieduma vadījās no tā, ka atbildētājs /pers. E/ ir saņēmis Ls 1653,56. AAS „Balta" kasācijas sūdzība netika pieņemta. Tādējādi, ir stājies spēkā spriedums, kurā konstatēts, ka atbildētājam /pers. E/ prasītājs AAS „Balta" ir samaksājis Ls 1653,56 un papildus vēl tika piedzīti Ls 1940,62. Ja tagad /pers. E/ jāatmaksā prasītājam saņemtā nauda, tad mainās iepriekš taisīto spriedumu būtība. Spriedumi, kuri stājušies likumīgā spēkā, nedrīkstētu būt pakļauti nekādai revīzijai. Ja prasītājs uzskata, ka uzradušies jaunatklāti apstākļi, tad šis uzskats nav spēkā, jo prasītājs zina, ka ir samaksājis 2011.gada augustā trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA naudu, līdz ar to tas nav jaunatklāts apstāklis, lai atjaunotu tiesvedību. Cesijas līgums spēkā, spriedumi spēkā, prasība ir celta pret neīsto atbildētāju, trešā persona "Swedbank Līzings" SIA nepaziņoja atbildētājam par to, ka ir saņēmusi apdrošināšanas atlīdzību, tātad, "Swedbank Līzings" SIA ir noslēpusi šo informāciju no atbildētāja /pers. E/. Prasītājs ir pats vainīgs pie šiem zaudējumiem, kuri ir radušies, jo iepriekš necēla nekādus iebildumus. Atbildētājam par apdrošināšanas atlīdzības samaksu trešajai personai "Swedbank Līzings" SIA tapa zināms tikai 2015.gadā, pēc tam, kad stājās spēkā spriedums pirmajā lietā. Pie atbildētāja vērsās prasītājs ar paziņojumu, lai atgriež nelikumīgi ieskaitīto naudu. Atbildētājs atbildēja, ka nekādu nelikumīgu naudu nav saņēmis, ka ir saņēmis naudu, pamatojoties uz tiesas spriedumu un izpildu rakstu. Pēdējo reizi atbildētājs saņēma atgādinājumu 2013.gada 07.maijā no SIA "Julianus Inkasso Latvija", savukārt, prasība celta 2015.gada 12.maijā, tātad, pagājuši divi gadi un piecas dienas. Ir pagājis vairāk kā divi gadi, lai pārtrauktu noilgumu prasībās par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu.

Atbildētāja vaina un prettiesiska rīcība šajā gadījumā nav pierādīta. Ja tagad no atbildētāja piespriestu atmaksāt naudu, tad sanāk, ka pēc būtības tiek pārskatīti visi trīs iepriekšēji tiesu spriedumi.

Prasības pieteikumā, kuru "Swedbank Līzings" SIA iesniedza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, ir ņemta vērā tā apdrošināšanas atlīdzības summa Ls 1653,56, ko saņēma atbildētājs /pers. E/. "Swedbank Līzings" SIA izdeva ģenerālpilnvaru atbildētājam, savukārt, /pers. E/ pilnvaroja /valsts amatpersona/ celt prasību "Swedbank Līzings" SIA vārdā. /valsts amatpersona/ nebija zināms, ka "Swedbank Līzings" SIA saņēma naudu Ls 1635,56 no AAS „Balta", jo "Swedbank Līzings" SIA /valsts amatpersona/ par to neziņoja. Lietā nekādi pierādījumi par šādu faktu nebija. Pirmās lietas izskatīšanas laikā tika ņemta vērā tikai atbildētājam /pers. E/ izmaksātā nauda Ls 1635,56. Atbildētājs /pers. E/ 2011.gada 12.janvāra pretenziju no prasītāja saņēma. Atbildētāja pārstāvis domā, ka atbildētājs visas pretenzijas ir saņēmis. Atbildētājs ir saņēmis 2013.gada marta un 2013.gada maija pretenzijas no SIA "Julianus Inkasso Latvija". Noilguma termiņš 2 gadi nav pārtraukts, jo no pēdējā SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2013.gada 07.maija paziņojuma līdz prasītāja pārstāves 2015.gada 12.maija paziņojumam ir pagājis vairāk par diviem gadiem, arī no 2011.gada līdz 2013.gadam ir pagājis divu gadu termiņš. Divas reizes ir pagājis noilgums. Pretenzijas ir saņemtas, bet atbildētājs tās ir uzskatījis par kļūdainām, ka kļūdaini viņam nosūtītas. Trešā persona "Swedbank Līzings" SIA nav cēlusi pretenzijas par to, ka atbildētājs ir saņēmis apdrošināšanas atlīdzību. 2015.gadā atbildētājs vērsās pie "Swedbank Līzings" SIA un mutiski saņēma apliecinājumu, ka "Swedbank Līzings" SIA nekādu apdrošināšanas atlīdzību par pirmo negadījumu nav saņēmusi. Atbildētājam nebija ziņu, kā prasītājs ir aprēķinājis atlīdzību par otro gadījumu. Ja prasītājs nebūtu samaksājis atbildētājam /pers. E/ Ls 1653,56, tad trešās personas "Swedbank Līzings" SIA prasības summa pret AAS „Balta" būtu lielāka.

Trešās personas "Swedbank Līzings" SIA pārstāvis uz tiesas sēdi **2018.gada 22.janvārī** nav ieradies. 2018.gada 15.janvārī no trešās personas saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez trešās personas pārstāvja klātbūtnes (l.l.166). Iesniegumā norādīts, ka trešā persona apstiprina, ka prasītājs 2011.gada 18.augustā izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā, kas tika novirzīta atbildētāja saistību izpildei pret trešo personu. Iepazīstoties ar prasītāja prasību un atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem, "Swedbank Līzings" SIA lūdz lietu izskatīt pēc tiesas ieskata, svarīgiem iemesliem, kā arī pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

Noklausījusies prasītāja pārstāvja un atbildētāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība ir noraidāma kā nepamatota.

CL 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 1.pantā ir paredzētas šajā likumā lietotās definīcijas, tai skaitā, 1.panta 5.punkts noteic, ka apdrošināšanas līgums ir apdrošinātāja un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības un apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Šī likuma 1.panta 9.punkts paredz, ka apdrošināšanas polise ir dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, kā arī visus šā līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 1.panta 6.punktu apdrošinājuma ņēmējs ir juridiskā vai fiziskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā, savukārt, saskaņā ar 1.panta 12.punktu apdrošinātais ir juridiskā vai fiziskā persona, kurai ir

apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums, tai skaitā, apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem apdrošinātais ir apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kurai paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa zaudējumu un bojājumu gadījumos (1.panta 12.punkta a)apakšpunkts).

Starp pusēm nepastāv strīds par to, ka 2009.gada 30.decembrī starp atbildētāju /pers. E/ kā apdrošinājuma ņēmēju un prasītāju AAS "Balta" kā apdrošinātāju tika noslēgts sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgums (apdrošināšanas polises Nr.), ar kuru tika apdrošināts "Swedbank Līzings" SIA piederošais Transportlīdzeklis /LT marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pret vairākiem riskiem (bojājumi, zādzība, palīdzība uz ceļa), apdrošināšanas līguma darbības laiks – no 2009.gada 30.decembra līdz 2010.gada 29.decembrim. Tāpat nepastāv strīds par to, ka Transportlīdzeklis atbildētāja lietošanā atradās uz līzinga līguma pamata, kas bija noslēgts ar "Swedbank Līzings" SIA.

Prasītājs lietā ir iesniedzis trīs apdrošināšanas polises Nr. kopijas, divas no tām – ar pielikumu, bet visas trīs apdrošināšanas polises kopijas ir atšķirīgas pēc satura.

Pirmajā polises Nr. kopijā (l.l.10) atbildētājs ir norādīts kā Transportlīdzekļa turētājs, "Swedbank Līzings" SIA polisē vispār nav minēta, tostarp nav iekļauti īpašie nosacījumi par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu "Swedbank Līzings" SIA, apdrošināšanas prēmijas maksājumi saskaņā ar šo polisi (kopiju) veicami 3 termiņos polises norādītajā apmērā kopsummā Ls 354,50, kaut gan kopējā apdrošināšanas prēmijas summa norādīta Ls 472,67 apmērā. Pirmajā polises kopijā norādīts, ka apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa ir Noteikumi Nr.21-01-03. Pirmajai polises kopijai ir pievienota kopija no apdrošināšanas polises pielikuma (l.l.11), kurā ir iekļauti līguma papildus nosacījumi, kas beidzās ar 2.2.6.2.punktu. Uz pirmās polises kopijas un polises pielikuma atbildētāja paraksts iztrūkst.

Otrajā polises Nr.kopijā (l.l.36) atbildētājs ir norādīts kā Transportlīdzekļa turētājs, "Swedbank Līzings" SIA – kā Transportlīdzekļa īpašnieks, ir iekļauti īpašie nosacījumi par "Swedbank Līzings" SIA pirmtiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu neizpildīto kredītsaistību apmērā, ir iekļauti nosacījumi par klienta pašriska apmēru. Apdrošināšanas prēmijas maksājumi saskaņā ar šo polisi (kopiju) veicami 3 termiņos polises norādītajos datumos, bet katra maksājuma summa nav norādīta, tikai kopējais apdrošināšanas prēmijas apmērs – Ls 472,67. Otrajā polises kopijā norādīts, ka apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa ir Noteikumi Nr.21-01-03. Otrajai polises kopijai ir pievienota kopija no apdrošināšanas polises pielikuma (l.l.37-38), kurā ir iekļauti līguma papildus nosacījumi, kas sākās tikai ar 2.3.punktu un beidzās ar 6.2.punktu. Uz otrās polises kopijas un polises pielikuma atbildētāja paraksts iztrūkst.

Trešajā polises Nr.kopijā (l.l.141-142) atbildētājs ir norādīts kā Transportlīdzekļa turētājs, "Swedbank Līzings" SIA – kā Transportlīdzekļa īpašnieks, ir iekļauti īpašie nosacījumi par "Swedbank Līzings" SIA pirmtiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu neizpildīto kredītsaistību apmērā, ir iekļauti nosacījumi par klienta pašriska apmēru. Apdrošināšanas prēmijas maksājumi saskaņā ar šo polisi (kopiju) veicami 4 termiņos polises norādītajos datumos un summās, kopējais apdrošināšanas prēmijas apmērs ir Ls 472,67. Trešajā polises kopijā norādīts, ka apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa ir Noteikumi Nr.21-01-03. Apdrošināšanas polises pielikums (ar līguma papildus nosacījumiem) vai tā kopija trešajai polises Nr. kopijai nav pievienoti.

Ņemot vērā, ka trešajā polises Nr. kopijā (l.l.141-142) ir redzams atbildētāja paraksts, kura īstumu tiesas sēdē neapstrīdēja atbildētāja pārstāvis, tiesa atzīst, ka tieši šī apdrošināšanas polises Nr. kopija pierāda pušu starpā noslēgtā apdrošināšanas līguma noteikumus.

Salīdzinot abas iesniegtās polises pielikuma kopijas (l.l.11, 37-38) tiesa secina, ka neviena no šīm kopijām nav uzskatāma par dokumenta – apdrošināšanas polises Nr. pielikuma pienācīgi izgatavotu un apliecinātu atvasinājumu, jo neviena no kopijām nesatur visa dokumenta tekstu, bet tikai atsevišķās šī dokumenta daļas. Tādējādi, lietā nav iesniegts apdrošināšanas polises Nr. pielikuma atvasinājums, pēc kura tiesa varētu spriest par pušu pielīgtajiem papildus nosacījumiem.

Saskaņā ar apdrošināšanas līguma īpašiem nosacījumiem "Swedbank Līzings" SIA ir atzīstama par apdrošināto personu, kurai ir pirmtiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kādā ir atbildētāja neizpildītās kredītsaistības. Īpašajos nosacījumos nav atsauces uz to līgumu, no kura izriet atbildētāja saistības pret "Swedbank Līzings" SIA, taču no pušu paskaidrojumiem izriet, ka tas ir atbildētāja un "Swedbank Līzings" SIA noslēgtais Transportlīdzekļa līzinga līgums. Ņemot vērā, ka "Swedbank Līzings" SIA nav norādīta kā vienīgā persona, kurai saskaņā ar apdrošināšanas līgumu izmaksājama apdrošināšanas atlīdzības, bet tai ir tikai pirmtiesības, tiesa atzīst, ka arī atbildētājs atzīstams par apdrošināto personu, kuram ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību pēc tam, kad apmierināts "Swedbank Līzings" SIA prasījums, tas ir, gadījumā, ja apdrošināšanas atlīdzības summa pārsniedz atbildētāja neizpildīto kredītsaistību apmēru.

Papildus apdrošināšanas polisē Nr. minētajiem individuālajiem nosacījumiem pušu noslēgtā apdrošināšanas līguma sastāvdaļa ir prasītāja Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumi Nr.21-01-03 (l.l.39-42). Prasības pieteikumā prasītājs atsaucās ir Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumiem ar citu numuru – Nr.21-01-01, taču šādi apdrošināšanas noteikumi lietā nav iesniegti, uz tiem nav atsauces arī apdrošināšanas polisē Nr.. Šī iemesla dēļ nav iespējams konstatēt, kādus noteikums paredz prasītāja piesauktais Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumu Nr.21-01-01 6.3.punkts.

Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumu Nr.21-01-03 (l.l.39-42) 6.punkts paredz apstākļus, kas atbrīvo apdrošinātāju no pienākuma izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, tai skaitā, saskaņā ar 6.3.punktu apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāti, ja zaudējumi radušies, vadot transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli. Minētais nosacījums acīmredzami nav saistāms ar 2010.gada 22.februāra notikušā CSNg faktiskajiem apstākļiem un nav attiecināms uz pušu strīdu šajā lietā.

Pušu starpā nepastāv strīds par to, ka 2010.gada 22.februārī CSNg rezultātā Transportlīdzeklis tika bojāts, zaudējumi sakarā ar šiem bojājumiem ir novērtēti Ls 1653,56 (jeb 2352,80 *euro*) apmērā, un persona, kas vadīja Transportlīdzekli CSNg brīdī, - /pers. K/ iesniedza prasītājam pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ko pierāda arī /pers. K/ 2010.gada 23.februāra pieteikums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu (l.l.35). Šajā pieteikumā ir norādīts, ka apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama atbildētājam /pers. E/ ar pārskaitījumu uz atbildētāja kontu Nr.LV82HABA0551014087597, kredītiestāde – "Swedbank" AS. Prasītājs minētam /pers. K/ pieteikumam piešķīra numuru Nr.323769.

Tāpat lietā nepastāv strīds par to, ka pēc pirmā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās Transportlīdzeklis remonta veikšanai tika nogādāts autoservisā, kur naktī uz 2010.gada 28.februāri tas pilnībā gājis bojā, līdz ar ko iestājās otrais apdrošināšanas gadījums, sakarā ar kuru apdrošināšanas atlīdzību no prasītāja pieprasīja "Swedbank Līzings" SIA. Kā norādīja prasītāja pārstāve, apdrošināšanas atlīdzības pieteikums sakarā ar otro apdrošināšanas gadījumu tika reģistrēts 2010.gada 01.martā ar Nr.324440.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 24.panta pirmā daļa noteic, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.

Saskaņā ar pušu noslēgtā apdrošināšanas līguma (polise Nr.) īpašiem noteikumiem prasītājam kā apdrošinātājam bija pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā polisē norādītajai apdrošinātajai personai – "Swedbank Līzings" SIA tādā apmērā, kā bija atbildētāja neizpildītās saistības, bet pārējo atlīdzības daļu (ja tāda ir) – atbildētājam.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" $24.^1$ panta otro daļu gadījumā, ja apdrošinājuma ņēmējs ir fiziskā persona, apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņem viena mēneša laikā no visu nepieciešamo apdrošināšanas līgumā noteikto dokumentu saņemšanas dienas. Ja apdrošinātājam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot šo termiņu, to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kad

saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību. Apdrošinātājs nosūta motivētu rakstveida paziņojumu par termiņa pagarināšanu personai, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka prasītājs saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 24.[1] panta pirmo daļu rakstveidā informēja atbildētāju kā apdrošinājuma ņēmēju par papildu dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu. Tādējādi, prasītājam jebkurā gadījumā bija jāpieņem lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu to izmaksāt ne vēlāk kā 2010.gada 23.augustā, kad beidzās 6 mēnešu periods, skaitot no 2010.gada 23.februāra – dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību. Kā redzams no lietas materiāliem, prasītājs lēmumu sakarā ar 2010.gada 23.februāra pieteikumu Nr.323769 pieņēma 3 mēnešus vēlāk – 2010.gada 24.novembrī.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 24.panta septītā daļa paredz, ka, ja apdrošinātājs pieņēmis lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, tas 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātajam motivētu rakstveida paziņojumu.

Prasītāja 2010.gada 24.novembra paziņojums Nr.40210-01.2/10/774464 (l.l.134) pierāda, ka prasītājs paziņoja atbildētājam un trešajai personai par to, ka pieņēmis lēmumu atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par 2010.gada 22.februārī notikušo CSNg. Paziņojumā norādīts, ka saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 24.panta otro daļu prasītājs pagarināja lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņemšanas termiņu līdz sešiem mēnešiem no dienas, kas saņemts pieteikums par apdrošināšanas atlīdzību, taču līdz šī paziņojuma sastādīšanas dienai prasītājs nav saņēmis pieprasītos dokumentus no policijas, kādēļ nav iespējams noteikt notikuma apstākļus un izvērtēt apdrošināšanas gadījuma veicinošos faktorus. Paziņojumā norādīts, ka pēc pieprasīto dokumentu saņemšanas lēmums tiks pārskatīts.

Tiesa uzskata, ka prasītāja 2010.gada 24.novembra paziņojumā atsauce uz piemērojamo likuma "Par apdrošināšanas līgumu" normu ir acīmredzami kļūdaina, jo lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanas iespēju reglamentē šī līguma 24.[1] panta (nevis 24.panta) otrā daļa.

Prasītājs ar 2010.gada 21.decembra paziņojumu Nr.40210-01.2/10/821447 (l.l.124) paziņoja atbildētājam, ka, pamatojoties uz prasītāja sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas noteikumiem Nr.21-01-03, 2010.gada 17.decembrī prasītājs pieņēma lēmumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekli Ls 1653,56 apmērā. Paziņojumā ir atsauce uz 2010.gada 23.februāra pieteikuma numuru – Nr.323769, un nav strīda, ka tas attiecas uz 2010.gada 22.februārī notikušo gadījumu. 2010.gada 21.decembra paziņojumā norādīts, ka apdrošināšanas atlīdzība tiks pārskaitīta uz atbildētāja norādīto bankas kontu.

Saskaņā ar prasītāja pārstāves paskaidrojumiem prasītājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu nenoformē atsevišķā dokumenta formā, lēmums tiek fiksēts prasītāja elektroniskajā sistēmā. Šī iemesla dēļ par pieņemtā lēmuma saturu tiesai ir iespējams spriest tikai pēc prasītāja 2010.gada 21.decembra paziņojumā Nr.40210-01.2/10/821447 iekļautās informācijas. Saskaņā ar šo paziņojumu prasītājs kā apdrošinātājs pieņēma lēmumu ne tikai par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un tās apmēru, bet arī par to, kurai personai šī atlīdzība tiks izmaksāta, proti, atbildētājam /pers. E/.

A r 2010.gada 22.decembra maksājuma uzdevumu Nr.3136166 (l.l.13, 99) un pušu pārstāvju paskaidrojumiem ir pierādīts, ka prasītājs 2010.gada 22.decembrī uz atbildētāja kontu pārskaitīja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā, maksājuma mērķī norādot atsauci uz pieteikumu Nr.323769.

Ar prasītāja 2011.gada 18.augusta maksājuma uzdevumu Nr.3490627 (l.l.12, 100) ir pierādīts, ka prasītājs 2011.gada 18.augustā uz trešās personas "Swedbank Līzings" SIA kontu pārskaitīja apdrošināšanas atlīdzību Ls 1653,56 apmērā, maksājuma mērķī norādot atsauci uz pieteikumu Nr.323769, tātad, par Transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies 2010.gada 22.februārī CSNg rezultātā.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka sakarā ar pirmo apdrošināšanas gadījumu (2010.gada 22.februārī notikušo CSNg) pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu prasītājam bija iesniegusi arī trešā persona "Swedbank Līzings" SIA, vai kā trešā persona iebilda pret to, ka apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar šo gadījumu saņēma atbildētājs kā apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātā persona. Ja šādi iebildumi no apdrošinātās personas nebija saņemti, prasītājam nebija pamata samaksāt apdrošināšanas atlīdzību otro reizi. Ievērojot minēto, lietā esošie pierādījumi neļauj izdarīt secinājumu, kāds bija iemesls prasītāja rīcībai, 2011.gada 18.augustā samaksājot apdrošināšanas atlīdzību atkārtoti otrajai apdrošinātajai personai "Swedbank Līzings" SIA.

Turklāt neviena no pusēm neiesniedza pierādījumus par to, kā atbildētājs izlietoja 2010.gada 22.decembrī saņemtos naudas līdzekļus, proti, vai ar tiem bija dzēstas atbildētāja saistības pret "Swedbank Līzings" SIA, kas arī bija apdrošināšanas līguma īpaša nosacījuma mērķis – nodrošināt, ka ar apdrošināšanas atlīdzību vispirms tiek segtas atbildētāja saistības, kas izriet no Transportlīdzekļa līzinga līguma. Gadījumā, ja 2010.gada 22.decembrī saņemtie naudas līdzekļi tika novirzīti atbildētāja saistību dzēšanai, tas izslēgtu iespēju "Swedbank Līzings" SIA prasīt no apdrošinātāja šīs summas izmaksu atkārtoti.

Kaut arī prasītāja pārstāve 2018.gada 22.janvārī iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos (l.l.174-177) tieši norādīja, ka 2010.gada 22.decembrī bez tiesiska pamata samaksātie naudas līdzekļi nav realizēti apdrošināšanas atlīdzības samaksas mērķim, pierādījumus par minēto faktu prasītājs neiesniedza. Ar minēto faktu prasītāja pārstāve pamatoja savu viedokli, ka nepastāv pamats piemērot speciālās tiesību normas, kuras reglamentē apdrošināšanas tiesības, bet ir piemērojami Civillikuma noteikumi, tai skaitā, noteikumi par noilguma termiņu.

Izvērtējot visus lietā iegūtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasītājs naudas summu Ls 1653,56 apmērā 2010.gada 22.decembrī samaksāja atbildētājam kā apdrošinātajai personai uz spēkā esošā 2009.gada 30.decembra apdrošināšanas līguma (polise Nr.) un 2010.gada 23.februāra pieteikuma Nr.323769 pamata kā apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies 2010.gada 22.februārī CSNg rezultātā. No tā, kādiem mērķiem atbildētājs izlietoja no prasītāja saņemto apdrošināšanas atlīdzību, nav atkarīgs tiesas vērtējums par veiktā maksājuma tiesisko pamatu, proti, ka tā bija apdrošināšanas atlīdzība.

No prasītāja pārstāves paskaidrojumiem var secināt, ka prasītāja darbiniece, kas bija atbildīga par pieteikuma Nr.323769 izskatīšanu, neņēma vērā apdrošināšanas līguma īpašo nosacījumu un nepārliecinājās, vai un kādā apmērā apdrošināšanas atlīdzība vispirms būtu izmaksājama "Swedbank Līzings" SIA, kurai bija prioritāras tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu.

Tādējādi, prasītājs 2010.gada 22.decembrī izpildīja savu kā apdrošinātāja līgumisko saistību izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par apdrošinātā objekta bojājumiem apdrošinātajai personai, taču neievēroja līguma īpašajā nosacījumā paredzēto apdrošināšanas atlīdzības izmaksas secību divām apdrošinātajām personām.

Sauszemes transporta apdrošināšanas noteikumu Nr.21-01-03 (l.l.39-42) 5.3.1.punkts paredz apdrošinātā pienākumu atmaksāt apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu gadījumā, ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota vai atlīdzības izmaksa neatbilst apdrošināšanas līguma noteikumiem vai tiesību aktu prasībām.

No prasītāja pārstāves paskaidrojumiem un prasītāja 2011.gada 12.janvāra paziņojuma Nr.40520-01.2/2/11 (l.l.14, 125) redzams, ka prasītājs 2011.gada 12.janvārī paziņoja atbildētājam, ka viņam ir kļūdaini izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā sakarā ar 2010.gada 22.februārī notikušo CSNg, un prasītājs lūdz šo summu atmaksāt līdz 2011.gada 26.janvārim. Tādējādi, prasītājs minētajā datumā, uzskatot, ka apdrošināšanas atlīdzība atbildētājam izmaksāta nepamatoti, izmantoja piešķirtās tiesības atprasīt šo summu saskaņā ar Sauszemes transporta

apdrošināšanas noteikumu Nr.21-01-03 5.3.1.punktu, kaut arī neatsaucās tieši uz šiem noteikumiem. Lietā nav strīda, ka atbildētājs minēto paziņojumu saņēma, bet apdrošināšanas atlīdzību neatmaksāja. Atbildētāja pārstāvis paskaidroja, ka atbildētājs prasītāja pieprasījumu uzskatīja par nepamatotu.

Prasītājs prasību pamatojis ar atsauci uz CL 2391.pantu, kas paredz, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu, un kas no tam cietis zaudējumu, tas var prasīt, lai atdod viņam to, ar ko un par cik otrs iedzīvojies.

Kā norādīja Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2005.gada 20.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-246/2015, *„Civillikuma 2391.panta izpratnē vispārējais atprasījums iedzīvošanās dēļ ir pieļaujams tikai tad, ja prasītājs nevar pret atbildētāju izlietot citus tiesiskus līdzekļus atbildētāja mantā ieplūdušo materiālo vērtību atprasīšanai. Tas nozīmē, ka prasījums no netaisnas iedzīvošanās pastāv tikai tad, ja iedzīvošanās ir tiesiski nepamatota. Savukārt, ja iedzīvošanās ir tiesiski pamatota un attaisnojama, t.i., kad mantiskās vērtības nonākušas atbildētājas mantā, pamatojoties uz likumu, tiesisku darījumu vai tiesas nolēmumu, nevar runāt par atprasījumu iedzīvošanās dēļ”.*

Lietā konstatētie faktiskie apstākļi izslēdz iespēju piemērot pušu attiecībām CL 2391.panta normas, jo naudas summa, ko prasītājs atprasa no atbildētāja, ir nonākusi atbildētāja mantā uz spēkā esošā apdrošināšanas līguma pamata kā apdrošināšanas atlīdzība, un atbildētājs nav iedzīvojies uz prasītāja rēķina.

Ja saistības izpildījums izriet no pušu līgumiskās attiecības, iespējas atprasīt šo izpildījumu ir atkarīgas no līguma veida un apstākļiem, kas saskaņā ar kādu tiesību normu piešķir prasītājam tiesības atprasīt jau izpildīto.

Likuma “Par apdrošināšanas līgumu” normas nereglamentē situācijas, kad apdrošinātājs savu līgumisko saistību izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību izpilda divas reizes – pret divām apdrošinātajām personām, tātad, šāda izpildījuma atprasīšanu prasītājam ir jāpamato ar tādiem apstākļiem, kas saskaņā ar kādu no Civillikuma normām pieļauj atprasīt jau izpildīto. Prasības pieteikumā nav minēti ne tādi faktiskie apstākļi, ne arī tiesību normas, izņemot CL 2391.pantu, kas šajā gadījumā nav piemērojams.

Tiesa norāda, ka lietā konstatētie faktiskie apstākļi varētu tikt izvērtēti atbilstoši CL 2369.panta un 2371.panta normām, taču arī uz to tiesību normu pamata, kas reglamentē neesoša parāda izpildījuma atprasījumu, prasība nevar tik apmierināta sekojošo iemeslu dēļ.

CL 2369.pants paredz, ka, kas bez tiesiska pamata un tikai maldīgi uzskatīdams to par savu pienākumu kautko izdara vai apsola izdarīt otram par labu, tas var prasīt, vai nu lai atdod izpildījumu, vai lai atsvabina viņu no dotā apsolījuma. Ir vienalga, vai maldīgi samaksātam parādam no paša sākuma nav bijis tiesiska pamata, jeb vai tas zaudējis spēku tikai vēlāk.

CL 2371.pants noteic, ka atprasījuma tiesība pielaižama arī tajā gadījumā, kad parāds gan tiešām pastāvējis, bet to izpildot notikusi maldība vai nu par parāda saistības saturu, vai arī par tiesīgo vai saistīto personu.

No prasītāja pārstāves paskaidrojumiem var secināt, ka prasītājs uzskata, ka tā saistība samaksāt apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekļa bojājumiem tiešām pastāvēja, taču šī saistība 2010.gada 22.decembrī tika izpildīta kļūdaini pret neīsto personu – atbildētāju. Tas atbilst CL 2371.panta normas hipotēzei.

CL 2373.panta pirmā daļa paredz, ka maldībai, kuras dēļ izdarīts izpildījums (2369.p.), vajaga būt atvainojamai.

Saskaņā ar CL 1441.pantu maldība var rasties vai nu no tam, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem – faktiska maldība – vai kādām tiesiskām normām – tiesiska maldība.

Atbilstoši CL 1442.panta noteikumiem faktiska maldība darbības izdarītājam nekaitē, ja vien tā nav notikusi viņa paša neuzmanības dēļ. Savukārt, saskaņā ar CL 1443.pantu maldība savā paša darbībā nav atvainojama, izņemot likumā norādītos gadījumus.

Tiesa atzīst, ka prasītāja darbiniekiem, izlemjot jautājumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pēc 2010.gada 23.februāra pieteikuma Nr.323769, un rīkojoties ar parastu rūpību, nevarēja būt nezināmi paša prasītāja noslēgtā apdrošināšanas līguma noteikumi, ieskaitot īpašos nosacījumus par “Swedbank Līzings” SIA kā apdrošināto personu. Tādējādi, maldība attiecībā uz to, kurai personai prioritāri ir izmaksājama apdrošināšanas atlīdzība, ir radusies paša prasītāja darbinieku neuzmanības dēļ un nevar tikt atzīta par atvainojamu, kas izslēdz iespēju atprasīt no atbildētāja saistības izpildījumu.

Bez jau minētiem argumentiem par prasības nepamatotību pēc būtības, tiesa uzskata, ka lietā ir konstatējams prasījuma noilgums.

Tiesa atzīst, ka prasījums par saņemtās apdrošināšanas atlīdzības atmaksu, kas vērsts pret apdrošināšanas līguma pusi – apdrošinājuma ņēmēju, kas vienlaikus ir arī apdrošinātā persona, neapšaubāmi ir prasījums, kas izriet no pušu noslēgtā apdrošināšanas līguma. Ievērojot minēto, par pamatotu atzīstami atbildētāja pārstāvja iebildumi pret prasību, kas saistīti ar noilguma iestāšanos.

CL 1893.pants paredz, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Saskaņā ar CL 1895.pantu visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

Likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 32.pants satur normas par noilguma termiņiem prasījumiem, kas izriet no apdrošināšanas līgumiem, kas atšķiras no CL 1895.pantā noteiktajiem.

Likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 32.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesības iesniegt apdrošinātājam paziņojumu par apdrošinātā riska iestāšanos izbeidzas, ja persona, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību par dzīvības un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, tās neizmanto 10 gadu laikā no apdrošinātā riska iestāšanās dienas. Pārējos apdrošināšanas veidos tiesības iesniegt apdrošinātājam paziņojumu par apdrošinātā riska iestāšanos izbeidzas, ja tās nav izmantotas triju gadu laikā no apdrošinātā riska iestāšanās dienas. Savukārt, minētā panta otrā daļa nosaka, ka pārējās saistību tiesības, kas izriet no apdrošināšanas līguma, izbeidzas, ja persona tās neizmanto divu gadu laikā.

Ievērojot to, ka prasījums par saņemtās apdrošināšanas atlīdzības atmaksu neatbilst likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 32.panta pirmajā daļā noteiktajam, pušu attiecībām saistībā ar šo prasījumu ir piemērojams likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 32.panta otrajā daļā paredzētais 2 gadu noilguma termiņš.

Tiesa atzīst par nepamatotiem prasītāja pārstāves argumentus, ka šajā gadījumā ir piemērojams vispārējs 10 gadu noilguma termiņš, jo strīds izriet no pušu noslēgtā apdrošināšanas līguma un spriedumā jau norādīto iemeslu dēļ CL 2391.pantas normas šajā gadījuma nav piemērojamas.

CL 1896.pants nosaka, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis.

Atbilstoši šai normai noilgums prasībai par atbildētāja saņemtās apdrošināšanas atlīdzības atmaksu sāka tecēt no šīs atlīdzības izmaksas dienas, 2010.gada 22.decembra, jo atprasījuma tiesības prasītājs nepamato ar kādu vēlāk iestājušos apstākli, bet gan ar apstākļiem, kas pastāvēja jau maksājuma veikšanas dienā, proti, ka atlīdzību saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem bija tiesības saņemt nevis atbildētājam, bet trešajai personai.

Civillikumā ir paredzēti gadījumi, kas aptur noilgumu (1898.pants) vai to pārtrauc (1902., 1904.-1906.pants), bet šo apstākļu esamība atbilstoši vispārīgam principam jāpierāda tiesīgajai personai, šajā gadījumā prasītājam.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par apstākļiem, kas saskaņā ar CL 1898.pantu būtu par pamatu noilguma termiņa pagarināšanai (tā sākuma atlikšanai vai tecējuma apturēšanai), un tiesa šādus apstākļus nesaskata.

CL 1902.-1906.panta normas reglamentē noilguma pārtraukumu.

Saskaņā ar CL 1905.pantu noilgumu pārtrauc atgādinājums parādniekam. Tiesas ieskatā noilguma pārtraukšanai nav pietiekami tikai sastādīt atgādinājumu, bet šis atgādinājums jāizsniedz atbildētājam (vai tā pilnvarotam pārstāvim) personīgi, vai jānosūta ar pasta sūtījumu, vai kāda citā veidā jādara zināms atbildētājam, tostarp atbilstoši pušu noslēgtā līguma noteikumiem. Kādā veidā atgādināt parādniekam par saistību izpildi, ir katra kreditora izvēle, taču ikvienam kreditoram ir jārēķinās ar to, ka pierādījumi par noilguma pārtraukumu ir jānodrošina pašam kreditoram.

Lietā iesniegtie pierādījumi apliecina, ka noilguma tecējums tika pārtraukts 2011.gada 12.janvārī, kad prasītājs ar 2011.gada 12.janvāra paziņojumu Nr.40520-01.2/2/11 (l.l.14, 125) pieprasīja atbildētājam atmaksāt 2010.gada 22.decembrī saņemto apdrošināšanas atlīdzību. Atbildētāja pārstāvis apliecināja, ka šo paziņojumu atbildētājs ir saņēmis, bet nevarēja norādīt saņemšanas datumu. Tātad, noilguma termiņš sāka tecēt no jauna 2011.gada 13.janvārī, un divu gadu termiņš beidzās 2013.gada 12.janvārī, secīgi 2013.gada 13.janvārī iestājās noilgums prasījumam par 2010.gada 22.decembrī izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības atmaksu. Pierādījumi par to, ka līdz 2013.gada 12.janvārim noilguma tecējums tika jebkādā veidā pārtraukts, lietā nav iesniegti.

Prasītājs ir iesniedzis lietā vēl trīs pretenzijas atbildētājam: prasītāja pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2013.gada 25.marta paziņojumu Nr.672549 par zaudējumu atmaksu (l.l.15, 127), prasītāja pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2013.gada 07.maija pretenziju Nr.684855 par zaudējumu atmaksu (l.l.16,128), prasītāja pārstāves /pers. C/ 2015.gada 12.maija pirmstiesas pretenziju (l.l.17-18). Taču visas šīs pretenzijas ir sastādītas un nosūtītas atbildētājam jau pēc noilguma iestāšanās, kādēļ tās nepārtrauc noilgumu un nerāda tiesiskās sekas.

Turklāt, kā redzams no prasītāja 2013.gada 05.martā izsniegtās pilnvaras (l.l.129), prasītājs ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija", vienotais reģistrācijas Nr.40003717522, veikt visas ar regresa parādu atgūšanu saistītās juridiskās darbības (nosūtīt pretenzijas vēstules, veikt pārrunas ar regresātu, kontrolēt regresāta parāda apmaksas procesu, saņemt pieprasītos dokumentus, u.c.), nevis pārstāvēt prasītāju attiecībās ar apdrošināšanas līgumu slēdzējiem. Abās pretenzijās SIA "Julianus Inkasso Latvija" pieprasīja atbildētājam atlīdzināt prasītājam nodarītos zaudējumus, atsaucoties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu.

Regresa prasības reglamentē likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pants, kura pirmā daļa paredz, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

No šī panta normām izriet, ka regresāts ir persona, kas ir atbildīga par zaudējumiem, kas nodarīti apdrošinājuma ņēmējam (apdrošinātajai personai). Atbildētājs šajā lietā nav persona, kura ir atbildīga par 2010.gada 22.februārī notikušo CSNg, un pret kuru prasītājs pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas iegūst regresa tiesības. Secīgi 2013.gada 05.marta pilnvara nepiešķir SIA "Julianus Inkasso Latvija" tiesības prasītāja vārdā risināt jautājumu par apdrošināšanas atlīdzības atmaksu, tostarp, vēršoties ar pretenzijām pret apdrošinājuma ņēmēju. Apstāklis, ka nevis kreditors, bet cita persona bez attiecīga pilnvarojuma ir atgādinājusi atbildētājam par parādu, saskaņā ar CL 1905.pantu nepārtrauc noilgumu, pat ja šis atgādinājums tiktu nosūtīts vēl pirms noilguma iestāšanās.

Prasība šajā lietā tika celta 2015.gada 09.jūlijā, tas ir, jau pēc 3 gadu noilguma termiņa notecējuma.

CL 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa secina, ka prasījumam, kas izriet no 2009.gada 30.decembra apdrošināšanas līguma (polise Nr.80344864), par 2010.gada 22.decembrī izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības Ls 1653,56 (2352,80 *euro*) atmaksu ir iestājies noilgums, un tas ir objektīvs un pietiekams pamats prasības noraidīšanai, tai skaitā, arī par likumisko nokavējumu procentu piedziņu, jo blakus prasījums izbeidzās vienlaikus ar galveno prasījumu.

Arī Augstākās tiesas Senāts 2010.gada 21.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-100/2010 norādīja, ka, ja izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda vienīgi jautājums par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Lietā ir iesniegti vairāki pierādījumi, kas apliecina prasītāja, atbildētāja un trešās personas "Swedbank Līzings" SIA strīda risināšanu sakarā ar 2010.gada 28.februārī notikušo otro apdrošināšanas gadījumu, sakarā ar kuru trešā persona cēla prasību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā (civillietā Nr.C30626911), proti.

Ar 2010.gada 21.decembra paziņojumu Nr.40210-01.2/10/822545 A324440 (l.l.135) prasītājs paziņoja atbildētājam, ka prasītājs ir aprēķinājis kopējo apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekļa (paziņojumā tā valsts reģistrācijas numurs norādīts kā Nr.GK 1593) bojāeju Ls 1571,80 apmērā. Paziņojumā norādīts apdrošināšanas atlīdzības aprēķins un Transportlīdzekļa derīgo atlieku novērtējums Ls 350, paskaidrojot, ka, ja atbildētājs vēlas tās paturēt, derīgo atlieku vērtība tiks atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības. Atbildētājam paziņots, ka apdrošināšanas atlīdzība par šo apdrošināšanas gadījumu tiks izmaksāta "Swedbank Līzings" SIA.

Ar 2011.gada 13.janvāra paziņojumu Nr.40210-01.2/1124443 A324440 (l.l.126) prasītājs paziņo trešajai personai, ka prasītājs ir aprēķinājis kopējo apdrošināšanas atlīdzību par Transportlīdzekļa (paziņojumā tā valsts reģistrācijas numurs norādīts kā Nr.GK 1593) bojāeju Ls 1571,80 apmērā. Paziņojumā norādīts, ka atbildētājs transportlīdzekļa derīgās atliekas, kas novērtētas Ls 350 vērtībā, vēlas paturēt, kā arī norādīts apdrošināšanas atlīdzības aprēķins.

Ar 2011.gada 17.janvāra maksājuma uzdevumu Nr.3172896 (l.l.101) ir pierādīts, ka prasītājs 2011.gada 17.janvārī uz trešās personas kontu pārskaitīja apdrošināšanas atlīdzību lietā Nr.324440 Ls 867,30 apmērā. No prasītāja pārstāves paskaidrojumiem izriet, ka no apdrošināšanas atlīdzības pirms tās izmaksas tika ieturēti Transportlīdzekļa derīgo atlieku vērtība Ls 350 un atbildētāja neveikto apdrošināšanas prēmiju maksājumi Ls 354,50.

Trešā persona "Swedbank Līzings" SIA 2011.gada 28.aprīlī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību pret prasītāju AAS "Balta" ar trešo personu prasītāja pusē /pers. E/ par apdrošināšanas atlīdzības Ls 1949,20 piedziņu sakarā ar 2010.gada 28.februārī notikušo otro apdrošināšanas gadījumu (l.l.136-139).

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 28.marta protokollēmumu (l.l.58) prasītājs "Swedbank Līzings" SIA lietā Nr.C30626911 tika aizstāts ar /pers. E/, pamatojoties uz šo personu 2013.gada 08.janvārī noslēgto cesijas līgumu (l.l.73-74).

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2013.gada 11.aprīļa spriedumu lietā Nr.C30626911 (l.l.59-67) /pers. E/ prasība apmierināta daļēji, piedzenot no AAS "Balta" /pers. E/ labā zaudējumu atlīdzību Ls 1887,20 apmērā.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 13.novembra spriedumu lietā Nr.C30626911 (CA-2953-13/26) (l.l.68-72) prasība apmierināta daļēji, piedzenot par labu /pers. E/ no AAS "Balta" zaudējumus Ls 1942,64 apmērā.

Ar 2015.gada 25.maija maksājuma uzdevumu Nr.03104 (l.l.102) ir pierādīts, ka prasītājs, izpildot Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 13.novembra spriedumu, 2015.gada 25.maijā uz zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona kontu pārskaitīja 4214,92 *euro* saskaņā ar tiesu izpildītājas rīkojumu Nr.03104 izpildu lietā Nr.00187/039/2015.

Izvērtējot minētos pierādījumus kopsakarā ar pušu pārstāvju paskaidrojumiem, tiesa secina, ka civillietā Nr.C30626911 /pers. E/ pārstāvis zvērināts advokāts A.Baumanis un AAS "Balta" pārstāve tiesai apliecināja, ka nav strīda par apdrošināšanas atlīdzības summas aprēķinu par pirmo apdrošināšanas gadījumu – Ls 1653,56 apmērā, un ka minētā summa prasītājam ir faktiski samaksāta, kas atspoguļots arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 13.novembra spriedumā. Ņemot vērā, ka minētajā lietā prasītājs sākotnēji bija "Swedbank Līzings" SIA, bet kopš 2013.gada 28.marta – /pers. E/, norāde uz to, ka prasītājam apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā ir faktiski samaksāta, neatsaucoties uz maksājuma datumu, nedod pietiekamu skaidrību par to, kuru no AAS "Balta" veiktajiem diviem maksājumiem tiesa uzskatīja par veiktu atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem. Jāsecina, ka minētajā lietā abu pušu pārstāvji nebija pietiekami konkrēti savos paskaidrojumos un par faktiski samaksāto katras puses pārstāvis uzskatīja atšķirīgu maksājumu, proti, /pers. E/ pārstāvis kā faktisko samaksāto atzina 2010.gada 22.decembra maksājumu /pers. E/, savukārt, AAS "Balta" pārstāve – 2011.gada 18.augusta maksājumu "Swedbank Līzings" SIA.

Par pamatotiem atzīstami atbildētāja pārstāvja argumenti, ka civillietā Nr.C30626911 AAS "Balta" pārstāvji nav informējuši tiesu par to, ka apdrošināšanas atlīdzība Ls 1653,56 apmērā ir samaksāta divas reizes – gan /pers. E/, gan "Swedbank Līzings" SIA, jo ne pirmās instances tiesas spriedumā, ne apelācijas instances tiesas spriedumā nav minēts un nav arī izvērtēts šis fakts. Taču tas nedod pamatu uzskatīt, ka civillietā Nr.C30626911 ir izspriests jautājums par to, vai /pers. E/ 2010.gada 22.decembrī apdrošināšanas atlīdzība tika izmaksāta pamatoti.

Ņemot vērā, ka civillietā Nr.C30626911 strīda priekšmets bija apdrošināšanas atlīdzības apmērs, kas izmaksājams par 2010.gada 28.februārī notikušo otro apdrošināšanas gadījumu, abu instanču tiesas ņēma vērā par pirmo apdrošināšanas gadījumu aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības summu tikai kā vienu pozīcijām, kas samazināja Transportlīdzekļa vērtību uz otrā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienu, neatkarīgi no tā, vai un kam šī summa bija izmaksāta. Minētajā lietā netika un nevarēja tikt izspriests jautājums par to, vai 2010.gada 22.decembrī atbildētājam izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība ir atmaksājama apdrošinātājam, jo tas bija ārpus strīda priekšmeta.

Līdz ar to tiesa atzīst par nepamatotu atbildētāja paskaidrojumā (l.l.47) pieteikto lūgumu par tiesvedības izbeigšanu, jo civillietā Nr.C30626911 spriedums tika taisīts par citu priekšmetu un uz cita pamata.

Visi minētie pierādījumi, kas attiecās uz civillietā Nr.C30626911 izskatīto strīdu, neietekmē tiesas secinājumus par prasījuma nepamatotību pēc būtības un noilguma iestāšanos.

Saskaņā ar CPL 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, minētās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Ceļot prasību, prasītājs samaksāja valsts nodevu 353,44 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā (l.l.8,9), papildus prasītājs samaksāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,28 *euro* apmērā (l.l.147), kopsummā prasītājs tiesas izdevumus samaksāja **362,42 *euro*** apmērā. Noraidot prasību, nav pamata piedzīt no atbildētāja prasītāja labā tiesas izdevumus.

Atbilstoši CPL 33.panta trešās daļas 1.punktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir arī izdevumi par advokāta palīdzību.

CPL 44.panta trešā daļa noteic, ka, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Saskaņā ar CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 % no prasījumu apmierinātās daļas.

Atbilstoši CPL 44.panta ceturtās daļas noteikumiem, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 % no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Šajā lietā zvērināts advokāts Valsts amatpersona pārstāvēja atbildētāju uz pilnvaras pamata un sniedza juridisko palīdzību, ko apliecina atbildētāja 2015.gada 12.septembra pilnvara (l.l.49), advokāta 2015.gada 12.septembra orderis (l.l.51), advokāta 2017.gada 22.marta orderis (l.l.109).

Lietā ir iesniegts zvērināta advokāta Valsts amatpersona 2015.gada 12.septembra kvīts (l.l.50), kas apliecina, ka atbildētājs samaksāja par advokāta sniegto juridisko palīdzību šajā civillietā **450 *euro***. Apstāklis, ka /valsts amatpersona/kopš 2017.gada 17.oktobra vairs nav zvērināts advokāts, nevar būt par pamatu, lai nepiedzītu atbildētāja labā izdevumus par juridisko palīdzību, ko šī persona kā zvērināts advokāts sniedza atbildētājam līdz minētam datumam.

Atbildētāja samaksāto izdevumu summa par advokāta palīdzību pārsniedz 50 % no CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā norādītā maksimālā atlīdzības apmēra (2967,55 *euro* × 30 % = 890,27 *euro* × 50 % = 445,13 *euro*). Ievērojot minēto, saskaņā ar CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta un ceturtās daļas noteikumiem par labu atbildētājam no prasītāja piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai **445,13 *euro*** apmērā.

Vadoties pēc CPL 33.panta, 34.panta, 39.panta pirmās daļas 5.punkta, 41.panta pirmās daļas, 44.panta, 189.-193.panta, 194.panta, 195.panta, 204.[1] panta, tiesa

n o s p r i e d a :

Apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta", vienotais reģistrācijas Nr.40003049409, prasību par parāda un likumisko procentu piedziņu no **/pers. E/ (/pers. E/)**, personas kods /personas kods/**, noraidīt**.

Piedzīt no **Apdrošināšanas akciju sabiedrības "Balta",** vienotais reģistrācijas Nr.40003049409, par labu **/pers. E/ (/pers. E/)**, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus **445,13 *euro*** (četri simti četrdesmit pieci *euro* 13 centi).

Noteikt Apdrošināšanas akciju sabiedrībai "Balta" termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilnā sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Pilnā sprieduma sastādīšanas datums – 2018.gada 19.februāris.

Tiesnese I.Bogdanova